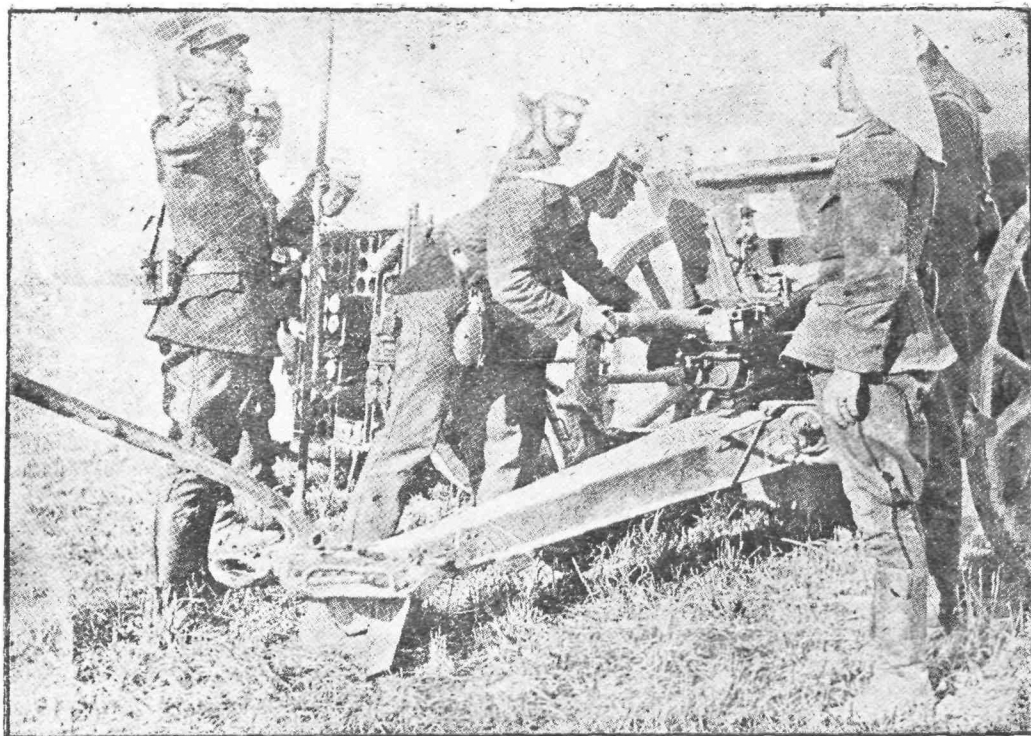

Μακεδονικὸν μέτωπον. Ἕλληνας πυροβοληταὶ βιάλλοντες κατὰ τοῦ ἐχθροῦ.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ἑνὸς ἩΜΗΝΟΣ

Διαρκὴς καλλιτεχνικὴ ἐκθεσις.—Τὸ καθήκον τῆς ἐπιτροπῆς.—
Τὰ ἔντομα καὶ τὰ χρώματα.—Πῶς νὰ γέετε εὐτυχῆς.—
Ἡ τέχνη καὶ ὁ πόλεμος.—Ἕλληνας καλλιτέχνη ἐν τῇ
ἑνῇ.

ΡΟ τριετίας ἐψηφίσθη νό-
μος περὶ διαρκοῦς καλλι-
τεχνικῆς ἐκθέσεως ἐν Ἀ-
θήναις, ὠρίσθη δὲ ὡς
τόπος ὁ ἐν τῇ προαυλίῳ
τῆς Βουλῆς πυροσβεστικῆς
σταθμῶς καὶ ποσὸν 18,000
διὰ τὴν μετασκευὴν τοῦ
κτιρίου. Οὐδὲν ἔκτοτε ἐγέ-
νετο, μόλις δὲ τώρα πραγ-
ματοποιεῖται ἡ ἐκθεσις οὐχὶ ὅμως ἐν ἰδίῳ χώρῳ,
ἀλλὰ ὑπὸ τὴν τόσῃ φιλοξενίᾳ διὰ τὴν τέχνην, ἀλλὰ
καὶ πολυπληθεῖς στέγην τοῦ Ζαπτείου.

Ἡ διαρκὴς καλλ. ἐκθεσις κυρίως δύο σκοποὺς πρό-
κειται νὰ ἐπιτελέσῃ. Νὰ ἀναπτύξῃ τὸ καλλ. αἶσθημα
τοῦ κοινοῦ καὶ νὰ διευκολύνῃ τὴν πώλησιν τῶν
ἔργων πρὸς ἐνίσχυσιν τῶν καλλιτεχνῶν. Ἀμφότεροι
δὲ οἱ ἀντικειμενικοὶ αὗτοι σκοποὶ τείνουν εἰς τὴν τό-
νωσιν τῆς καλλιτεχνικῆς προόδου. Αἱ καλλ. ἐκθέσεις
—καὶ ἔχουν γίνῃ ἀρκεταὶ κατὰ τὴν τελευταίαν εἰκο-
σαετίαν—ἦσαν ἄξια λόγου, ἀλλ' ὅχι καὶ ἀπηλλαγμέ-
ναι προσωπικῶν ἐπιρροῶν. Διὸ καὶ δὲν ἀντιπροσώ-
πευον συνολικῶς τὴν τέχνην. οὐδὲ τὰ ἔργα ἦσαν πάν-
τοτε ἄξια ἐκτιμῆσεως. Ἡ Διαρκὴς ἐπίσημος ἐκθεσις

—ἐὰν αἱ ἐκάστατε διοικοῦσαι ἐπιτροπαὶ φανοῦν
ἄξιαι τῆς ἀποτολῆς τῶν—θὰ ἐκμηδενίσῃ κάθε διαί-
ρεσιν καὶ θὰ φραγαδεύῃ κάθε ἀτέλειαν, ὥστε καὶ τὴν
πραγματικὴν τέχνην νὰ ἐξυπηρετήσῃ καὶ τὸ κοινὸν
αἰσθητικῶς νὰ ἀνυψώσῃ. Διὰ τῆς ἀγνεώσεως τῶν
ἔργων κατὰ τριμηρίαν θὰ συγκρατῇται τὸ ἐνδιαφέρον
τοῦ κοινοῦ, θὰ κεντᾶται δ' ἀφ' ἑτέρου ἡ ἀμίλλα τῶν
καλλιτεχνῶν ὅπως ἀγότερα ὀλογὲν ἔργα ἐκθέτουσι, ὅταν
δὲ ἐγκατασταθῇ ἡ ἐκθεσις εἰς τὴν ὁδὸν Σταδίου θὰ
ἀπορῇ καὶ κέντρον κοσμικῆς κινήσεως, ἥτις εἶνε καὶ
αὕτη ἀπαραίτητος διὰ τὴν ἀναζωπύρωσιν τοῦ καλλ.
αἰσθηματος. Οἱ καλλιτέχνη εἰς οὓς ἀνετέθη τὸ δύ-
σκολον ἔργον τῆς διοργανώσεως τῆς πρώτης διαρκοῦς
ἐκθέσεως ἃς συγκεντρώσουν μὲ πᾶσαν εἰλικρίνειαν
ὅλους, εἰ δυνατόν, τοὺς καλλιτέχνας ἔστω καὶ μὲ ὀλι-
γότερα τῶν τεσσάρων ἔργα διὰ νὰ χωρέσουν ὅλα.
Ἐὰν ὀρμηθοῦν ἀπὸ τὴν εὐγενῇ φιλοδοξίᾳ νὰ ἐπιτύ-
χουν τὴν συναδέλφωσιν καὶ ὁμόνοιαν τῶν καλλιτεχνῶν
τότε θὰ δείξῃ ὅλας τῆς τῆς δυνάμεις ἡ Ἑλλ. Τέχνην.

Τώρα ποῦ ὁ ἥλιος πυρακτώνει τὰ σπῆτια καὶ ἐκ-
νευρίζει τὰ πλάσματα τοῦ Θεοῦ εἶνε εὐχάριστον νὰ
ἀναγνώσκῃ κανεὶς περιέργῃ ἢ εὐθυμῇ πράγματα. Ἀπὸ
τὰ περιέργῃ, εἶνε ἐκεῖνο ποῦ ἐδιάβασα διὰ τὴν ἐπιρ-
ροὴν τῶν χρωμάτων ἐπὶ τῶν ἐντόμων.

Ἐχεῖ ἤδη ἐπιστημονικῶς ἀποδείχθῃ ὅτι τὰ διάφορα
ἔντομα ἔχουν τὰ ἀγαπητὰ αὐτῶν χρώματα, εἰς τὰ

Ἡ Α. Μ. ὁ Βασιλεὺς Ἀλέξανδρος μεταβαίνειν εἰς τὴν Βουλὴν, ὅπως ὁρκισθῇ.

ὅποια συνήθως περιύπτανται. Δύναται δηλαδή πολὺ καλῶς νὰ διακρίνῃσι τὰ χρώματα. Πρὸς ἀπόδειξιν λάβετε μερικὰ τεμάχια ὕλου, ἕκαστον διαφορετικοῦ χρωματισμοῦ καὶ ἀφ' οὗ στᾶξετε ἐπ' αὐτῶν σταγόνας τινος σιροπίου, ἐκθέσατέ τα εἰς μέρος ὅπου περιίπτανται ἔντομα. Αἱ μέλισσαι θὰ μεταβῶν, ὥς ἐπὶ τὸ πλεῖστον, εἰς τὰς ἐρυθρὰς ὕλους, αἱ μυῖαι εἰς τὰς πρασίνας, αἱ χρυσαλλίδες εἰς τὰς κίτρινάς, οἱ κύνωπες εἰς τὰς λευκάς κ.λ.π.

Ἄλλ' ὑπάρχει καὶ εὐθυμὸς ἀποψις μιᾶς ἄλλης θεωρίας ὀλίγον... μεταρρυθμίζῃ περὶ ἐπιδράσεως τῶν χρωμάτων ἐπὶ τῆς... εὐτυχίας τοῦ ἀνθρώπου. Ἔνας Ἀμερικανὸς μυστικιστὴς δίδει μίαν θαυμασίαν συμβουλὴν. Θέλετε νὰ γίνετὲ εὐτυχής; Κλεισθῆτε ἐντελῶς γυμνὸς εἰς δωμάτιον ἐντελῶς γυμνῶν ἐπίπλων. Καθίσατε κατὰ γῆς μὲ τὰς χεῖρας ἐπὶ τῶν γονάτων καὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐστραμμένους πρὸς ἀνατολὰς. Ἡ σκέψις σας νὰ εἴνε διαρκῶς προσηλωμένη εἰς τὸ ποθούμενον. Ἄν ἐπιθυμείτε δόξαν, οἱ τοῖχοι τοῦ δωματίου πρέπει νὰ εἴναι πράσινοι. Ἄν ἔρωτα, ἐρυθροί. Ὑπάρχον ὅκτω χρώματα ἀνταποκρινόμενα εἰς ἰσαριθμούς ἐπιθυμίας. Ὁ Ἀμερικανὸς ἐγγυᾶται περὶ τῆς ἀποτελεσματικότητος τῆς συνταγῆς του, ἀρκεῖ ὁ δοκιμάζων αὐτὴν νὰ ἔχῃ ἀπόλυτον πίστιν. Αἱ ἀναγκάφουσαι τὴν ἀνακάλυψιν ταύτην ἐφημερίδες μᾶς πληροφοροῦν ὅτι εἰς τὴν Ἀμερικανὴν ἐπικρατοῦν τρομεροί... καύσωνες.

Ὁ Γάλλος Ἀκαδημαϊκὸς Λαβεντάν δημοσιεύει σκέψεις του περὶ τῆς ἐπιρροῆς, ἣν θὰ ἔχῃ ὁ πόλεμος ἐπὶ τῆς συγχρόνου τέχνης.

Ὁ καλλιτέχνης καίτοι μὴ ἀσκῶν τὸ ἐπάγγελμα του, δὲν ἀδρανεῖ μετέωρον τοῦ πολέμου. Βλέπει καλλίτερα κάμνει μελέτας ἐκ τοῦ φυσικοῦ. Τὸ χαράκιμα εἶνε δι' αὐτὸν ἐν ἐργαστήριον· πληθὸς συνθέσεων ἀπὸ ἐκεῖ θὰ γονιμοποιηθῶν. Ὁ πόλεμος θέλων νὰ ἀναπληρώσῃ

τὰς ἀλείφους ἀπολείας ἃς ἐπροξένησεν εἰς τὴν τέχνην καὶ τοὺς θεράποντάς της, προσπαθεῖ τοῦλάχιστον νὰ ἐπανεξήσῃ εἰς τοὺς ἐξ αὐτῶν ἐπιζῶντας τὰς πηγὰς τῶν συγκινήσεων, τοὺς πυρπολεῖ καὶ τοὺς ὑπερθερμαίνει ὥς ἐστὶας πυρτωγικὰς καὶ τοὺς γεμίζει μὲ ὀρμὰς, σχέδια, ὄνειρα, φλόγας. Συγχρόνως δὲ γεννᾷ νέους καλλιτέχνας ἐκ τῶν αὐτῶν θεμελιωδῶν σεισμῶν. Ὁ πόλεμος θὰ δημιουργήσῃ σοβαρὰ τῆτα συλλήψεων.

Ὑπάρχουν Ἕλληνες καλλιτέχναι ἄγνωστοι εἰς τὴν πατρίδα των καὶ γνωστοὶ εἰς τὸν ξένον κόσμον. Εἰς ἐξ αὐτῶν καὶ ὁ ἐν Παρισίοις κ. Ἐμμ. Καβάκος. Ἐκ Κυθήρων καταγόμενος μετέβη τῷ 1901 δέκαεξαετῆς εἰς Ἀμερικὴν. Ἐφοίτησεν εἰς καλλιτεχνικὴν σχολὴν κατ' ἀρχὰς ζωγραφικὴν καὶ ἔπειτα γλυπτικὴν εἰς τὴν τεχνικὴν σχολὴν Ράιναρτ. Ἀριστεύσας μετὰ τετρσετῇ σπουδῇ τῆς γλυπτικῆς εἰς τὸν τελικὸν διαγωνισμόν, ἐπέτυχε τετραετὴ ὑποτροφίαν πρὸς τελειοποίησιν εἰς Παρισίους. Αἱ ἐν Παρισίοις ἐργασίαι του, ἐκτεθεῖσαι εἰς τὸ Salon ἔτυχον εὐφημοτάτης μνείας. Τὸ πρῶτον ἔργον ὅπερ ἐξέθεσε (τῷ 1913) εἶνε ὁ «Πόθος τοῦ Ἰδεώδους» τυχὸν *mendion honorable*. Τὸ ἄγαλμα παριστάνει ἔφηρον ἐν ὀριμητικῇ φορᾷ ἀνεγειρόμενον ἐπὶ κεκλιμένης στάσεως, μὲ τὸ πρόσωπον ἀτειλὸν ὑψηλὰ. Ἐν προσπαθείᾳ πρὸς σύλληψιν τοῦ ἰδεώδους εἶνε ἐτοιμὴ ἡ δεξιὰ χεὶρ, ἐνῶ διὰ τῆς ἀριστερᾶς ὑποβοηθῆται τὸ σῶμα πρὸς ἔγερσιν. Τὸ ὥραϊον αὐτὸ ἔργον κοσμεῖ τὸν προθάλαμον τῆς Κεντρικῆς Βιβλιοθήκης τῆς Βαλτιμώρης ἐν Ἀμερικῇ. Τῷ 1914 ἐξέθεσεν εἰς τὸ Salon τὸν «Σκεπτόμενον» ρωμαλέον σῶμα, μὲ ἀνατομικὴν ἀκρίβειαν μᾶλλον ἢ ἀπόδοσιν τοῦ ἐσωτερικοῦ λογισμοῦ, ἣν περισσότερον ἐπέτυχεν εἰς τὴν «Σκέψιν» μίαν βαθιὰ ψυχολογικὴν κεφαλὴν γέροντος. Ἄλλα ἔργα του ὀνομαστὰ εἶνε ἡ «Χορεύτρια» καὶ ἡ προτομὴ τοῦ Γάλλου ποιητοῦ Μπεδαριέ.

ΔΑΦΝΙΣ